

สวัสดิการสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

คนพิการ คือ บุคคลซึ่งความสามารถถูกจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรมสติปัญญา หรือการเรียนรู้ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

รัฐธรรมนูญไทย พุทธศักราช 2550 เขียนไว้อย่างชัดเจนว่า คนพิการมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีสิทธิ เสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกับคนทั่วไป รัฐบาลจะต้องสงเคราะห์และพัฒนาให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ โดยคนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือจากรัฐ ความเชื่อมั่นในความสามารถของคนพิการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของตัวคนพิการเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ประเภทความพิการ

1. ความพิการทางการมองเห็น
2. ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. ความพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว
4. ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. ความพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้
6. ความพิการซ้ำซ้อน (มีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะขึ้นไป)

ข้อปฏิบัติและสวัสดิการที่สำคัญสำหรับคนพิการ มีดังนี้

1. การจดทะเบียนคนพิการ

คนพิการที่ประสงค์จะใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 จะต้องจดทะเบียนคนพิการที่ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวสำหรับคนพิการ ตั้งอยู่ที่อาคาร 1 ชั้น 1 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ถนนกรุงเกษม สะพานขาว เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 0-2659-6170-1 สำหรับต่างจังหวัดจดทะเบียนที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

***** จังหวัดพะเยา ติดต่อที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
จังหวัดพะเยา ตั้งอยู่ ศูนย์ราชการจังหวัด (ศาลากลางจังหวัด หลังเก่า ชั้น 1)
โทรศัพท์ 0-5441-1146-7 และ 0-5444-9546*****

เอกสารที่ใช้ในการจดทะเบียน

1. เอกสารรับรองความพิการ โดยแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวคนต่างด้าว ในกรณีผู้เยาว์ใช้สูติบัตร พร้อมทั้งถ่ายสำเนาเอกสาร 1 ชุด
3. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป

ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวสำหรับคนพิการ นอกจากให้บริการในการจดทะเบียนคนพิการแล้ว ยังให้บริการอื่นๆ อีก ได้แก่ บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องต่างๆ เช่น สิทธิประโยชน์คนพิการตามกฎหมาย การแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของคนพิการ บริการจัดหางานให้คนพิการ บริการกู้ยืมเงิน กองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อประกอบอาชีพและการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ เช่น เงินสงเคราะห์ครอบครัวคน

พิการ เครื่องอุปโภค บริโภค เงินเบี้ยยังชีพคนพิการ รถเข็นนั่งสำหรับคนพิการ รถสามล้อ
โยกสำหรับคนพิการ

2. การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์

คนพิการสามารถรับบริการรักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ โดย
การใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพหรือใช้บัตรทอง 30 บาท ส่วนกายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคน
พิการใช้สิทธิขอรับบริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายจากสถานพยาบาลที่บริการ และหาก
สถานพยาบาลไม่มีบริการกายอุปกรณ์หรือเครื่องช่วยคนพิการ ให้ใช้สิทธิขอรับได้ที่ศูนย์สิ
รินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุขจังหวัดนนทบุรี
โทรศัพท์ 0-2591-3748

3. การศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา

คนพิการมีสิทธิเรียนหนังสือ โดยที่รัฐ จะต้องจัดให้คนพิการทุกคนอย่างมีคุณภาพ
และประสิทธิภาพ โดยติดต่อที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาตามภูมิภาคที่อยู่นั้น หรือสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ
กระทรวงศึกษาธิการ โทรศัพท์ 0-2282-5820 และ 0-2280-4966

4. การฝึกอาชีพ

บริการฝึกอาชีพโดยศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์ 8 แห่ง ทั่วประเทศ ติดต่อที่ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
โทรศัพท์ 0-2659-6260

4.1 บริการฝึกอาชีพโดยสถาบันและศูนย์พัฒนาฝีมือทั่วประเทศของกระทรวง
แรงงานที่แต่ละจังหวัด ติดต่อที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน โทรศัพท์ 0-2247-6600 และ 0-
2248-3313

5. บริการจัดหางาน

บริการจัดหางานสำหรับคนพิการและสถานประกอบการ รวมทั้งการส่งเสริมการ
ประกอบอาชีพ ติดต่อสำนักงานจัดหางานจังหวัดทั่วประเทศ และกรมการจัดหางาน
กระทรวงแรงงาน โทรศัพท์ 0-2247-9423 และ 0-2245-2085

6. เงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพและเงินทุนอุดหนุนคนพิการและผู้ปกครองสามารถ
กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพอิสระ รายละไม่เกิน 40,000 บาท รายกลุ่ม กลุ่มละไม่
เกิน 1 ล้านบาท ผ่อนชำระภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

7.สวัสดิการอื่นๆ

7.1 เงินสงเคราะห์ครอบครัวในกรณียากจน ชัดสน และอยู่ในสภาวะยากลำบาก
ติดต่อได้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด หรือกรมพัฒนาสังคมและ
สวัสดิการ โทรศัพท์ 0-2659-6101-10

7.2 เบี้ยยังชีพเดือนละ 500 บาท สำหรับคนพิการติดต่อที่ องค์การบริหารส่วนตำบล
(อบต.)/เทศบาล หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด

7.3 การออกก้ำกำลังกายหรือเล่นกีฬา สามารถติดต่อได้ที่ ศูนย์พลศึกษาประจำ
จังหวัดของการกีฬาแห่งประเทศไทย วิทยาลัยพลศึกษา หรือสมาคมกีฬาประจำจังหวัด
ส่วนกลางติดต่อที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โทรศัพท์ 0-2214-0120, 0-2216-7390

8. ติดต่อสอบถามทั่วไป

8.1 สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ โทรศัพท์ 0-2644-7991-4

8.2 สมาคมนักพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย โทรศัพท์ 0-2243-6828

8.3 มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย โทรศัพท์ 0-2281-9280

8.4 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา

(ศาลากลางจังหวัด หลังเก่า ชั้น 1) โทรศัพท์ 0-5441-1146-7,0-5444-9546

ลิงก์หน่วยงานเกี่ยวกับคนพิการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

<http://www.dsdw.go.th/>

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

<http://www.m-society.go.th/>

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา

<http://www.phayao.m-society.go.th/>

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.)

<http://www.nep.go.th/>